

FORSLAG TIL EMNER

I forbindelse med en lejrskole på Bornholm har jeg altid delt klassen ind i små grupper (gerne to og to), hvor hver gruppe havde til opgave at sætte sig ind i et delemne inden turen. På selve lejrskoleturen skulle eleverne tage fotos, der kunne bruges til en fremlæggelse på det efterfølgende forældremøde, fx via PowerPoint.

Her er forslag til delemner. Det er udelukkende tænkt til inspiration. Man kan selv lægge til og trække fra.

1. Transport og indkvartering

Hvordan kommer man til Bornholm fra skolen?

Er der mere end én vej dertil?

Hvordan kommer man rundt på øen?

Hvor skal vi bo og hvad skal vi spise?

Hvilke bornholmske specialiteter inden for mad og drikke findes der?

Servér evt. lidt bornholmsk mad til forældremødet.

2. Bornholms geologi

Hvordan er Bornholm dannet?

Hvilke bjergarter er der på Bornholm?

Hvordan har istidens gletsjere præget det bornholmske landskab?

Hvilke spor efter fortidens dyr har man gjort på Bornholm?

Undersøg, hvad man kan få at vide om Bornholms geologi og fortidsdyr på NaturBornholm.

3. Historien frem til 2. verdenskrig

Hvordan kom de første mennesker til Bornholm og hvordan levede de?

Hvilke spor er der efter de første mennesker?

Hvad viser helleristningerne?

Hvor kan man se helleristninger på Bornholm?

Hvor kan man se bautasten på Bornholm?

Hvad er guldgrubber, og hvad blev de anvendt til?

Hvorfor fik Lübeckerne overdraget Bornholm i 50 år?

Hvorfor blev Bornholm en del af Sverige midt i 1600-tallet?

Hvem er Jens Kofoed, Povl Anker og Villum Clausen?

Lav en årstalsliste for Bornholm.

4. Bornholm under den tyske og russiske besættelse

Hvorfor blev Bornholm besat af tyske tropper?

Hvilke anlæg fra besættelsestiden kan man i dag se ved Dueodde?

Hvilken rolle spillede Danmark under 2. verdenskrig?

Undersøg historien om passagerskibet "Wilhelm Gustloff".

Hvorfor blev Bornholm befriet af russiske soldater, når det øvrige Danmark blev befriet af engelske?

Hvorfor bombede russerne Rønne og Nexø i 1945?

Hvordan fik man genopbygget Rønne og Nexø?

Hvor kan man se de 300 træhuse, som bornholmerne fik som gave fra Sverige?

Hvorfor blev de russiske soldater på Bornholm?

Hvad skete der med de bornholmske kvinder, der havde været kæresten med tyske soldater under besættelsen?

5. Bornholm og bornholmerne

Hvor ligger Bornholm? Vis det på et kort.

Hvordan er klimaet på Bornholm?

Hvor mange bor der på øen?

Hvad er øens areal sammenlignet med andre danske øer?

Hvordan er fordelingen af unge og gamle?

Erhverv før og nu – herunder landbrug, fiskeri, stenbrud og turisme.

Fordele og ulemper ved turismen på Bornholm.

Hvilke problemer medfører det at bo på en ø langt fra det øvrige Danmark?

Hvordan er den bornholmske dialekt? Find lydoptagelse med bornholmer på internettet?

Lav interview med ung bornholmer.

6. Hammershus og de andre borge på Bornholm

Hvem opførte Hammershus?

Hvorfor blev den opført?

Undersøg historien om Corfitz og Leonora Christine. Hvorfor blev de sat i fængsel på Hammershus? Hvem var de? Hvem var Leonora Christine datter af? Hvordan gik det dem senere?

Hvilke andre borge er der på Bornholm?

Hvor ligger de?

Hvad har disse borge være anvendt til?

Naturen omkring Hammershus, Kamelhovederne, Våde Ovn.

Er der også løvehoveder?

Paradisdalen, Slotslyngen.

7. Rundkirkerne

Hvorfor ser de ud, som de gør?

Hvad er kalkmalerier og hvad forestiller de?

Kan det passe, at rundkirkerne er opført af tempelriddere?

Hvilke andre interessante kirker er der på Bornholm?

8. De bornholmske byer

Hvad hedder de bornholmske byer?

Hvor mange mennesker bor der i byerne?

Hvor ligger? Vis på kort.

Hvorfor er de fleste byer placeret langs kysten?

Beskriv nogle af de større bornholmske byer og vis billeder derfra.

9. Ertholmene

Hvor ligger Ertholmene?

Hvordan kommer man dertil?

Hvor mange mennesker bor der på øerne?

Hvordan er det at gå i skole på Christiansø? (tjek skolens hjemmeside)

Hvor man øer er der, og hvad hedder de?

Hvorfor blev der opført et fæstningsanlæg på Christiansø?

Hvem var Dr. Dampe, og blev han sat i fængsel på Ertholmene?

Undersøg Ertholmenes dyre- og planteliv?

Beskriv en af Ertholmenes fugle (fx alk, lomvie eller edderfugl)

10. Den bornholmske natur

Hvad er Almindingen?

Hvilke kendte steder ligger i Almindingen?

Hvad hedder Bornholms højeste punkt – og hvor højt er det?

Beskriv naturen ved Dueodde? Fx lidt om det fine sand og hvad der gøres for at forhindre sandflugt.

Beskriv en tur på Hammerknuden.

Hvorfor er der ekko i Ekkodalen?

Hvad er en sprækkedal? Lidt om Randkløve Skår.

Beskriv en tur lang Helligdomsklipperne – herunder Sorte Gryde.

Hvordan er klimaet? Lav evt. en hydrotermfigur.

11. Bornholms dyre- og planteliv

Hvilke karakteristiske bornholmske planter findes der?

Hvorfor klarer de sig godt på netop Bornholm?

Hvilke dyr lever der på Bornholm?

Hvilke findes ikke på Bornholm – sammenlignet med det øvrige Danmark?

Beskriv nogle dyr, der er specielle for Bornholm.

12. Kunst og kultur på Bornholm

De bornholmske malere - herunder Oluf Høst.

Find et af Oluf Høsts malerier på internettet og beskriv det.

Hvorfor malede han Bognemark igen og igen?

Hvad er Bornholmerskolen?

Fortæl om Martin Andersen Nexøs liv og forfatterskab.

Se evt. filmen Pelle Erobreren.

Fortæl om bornholmske glaspustere og keramikere.

Den bornholmske dialekt (find en lydvid på nettet eller lav selv interview med ældre bornholmer).

Lav en quiz, hvor man skal gætte, hvad bornholmske ord betyder.

13. Aktiv på Bornholm

(Kun relevant, hvis I har planlagt at være aktive)

Klippeklatring og rappelling.

Gåture.

Cykelture.